

Zonnedauw

driemaandelijks tijdschrift van Natuurpunt Noord-Limburg (Lommel-Overpelt)

2013 nr 1

Jaargang 45
januari-februari-maart

Fotoimpressies 2012

Natuureducatie aan het WateringHUIS

*Geleide Natuurwandeling aan De TIP
Lesgever Leo Hermans*

Prachtig bijenhotel aan De TIP

Veldparelmoervlinder (foto Pieter COX)

Daguitstap naar de Voerstreek

*Winters landschap (foto Jos Winters)
De winterse omslagfoto is tevens van Jos Winters*

WWW.NATUURPUNT-NOORDLIMBURG.BE

Afdelingsbestuur

Gène Wellens, erevoorzitter	
Luc Winters, voorzitter	luc.winters@telenet.be
Jan Leroy, co-voorzitter	jan.leroy@skynet.be
Marie-Louise Bosmans, ondervoorzitster	
Albert Mertens, schatbewaarder	albert.mertens@skynet.be
Paul Verheyen, secretaris, redactie Zonnedaauw	pool.verheyen@skynet.be
Leon Plessers, ledenadministratie	leon.plessers@helvoet.com
Henri Cuyvers, afgevaardigde voor Provinciaal overleg	henricuyvers@telenet.be
Albert Geuens,	bertgeuens@skynet.be
Carl Vertommen	carl.vertommen@telenet.be
Marc Geuens,	marcgeuens1@telenet.be
Gerard Jannis,	
Jansen Toon	totom@telenet.be
Herman Poorters	hermanpoorters@hotmail.com
Rik Theuws,	rik_theuws@hotmail.com
Henri Vaesen,	
Paula Alaerts-Vliegen, beheer Wateringhuis, feestcomité	petrus.alaerts@telenet.be
Annemie Alaerts-Van Endert, feestcomité	patrick.van.endert@telenet.be
Hanne Maes, lay-out Zonnedaauw	hanne_maes@pandora.be

WERKGROEPEN

Albert Geuens: vogelwerkgroep	bertgeuens@skynet.be
Guido Jansen: vissenwerkgroep	gijans@hotmail.com
Luc Winters: amfibieën en reptielen	luc.winters@telenet.be
Gerard Jannis: libellen	gerard.jannis@telenet.be
Jan Leroy: planten "De Slobkousjes"	jan.leroy@skynet.be
Peter Waelbers: zoogdieren	
Rudi Wouters: Vlinders "Hesperia"	wouters.rudi@scarlet.be
Albert Mertens: natuurgidsen	albert.mertens@skynet.be

CONSERVATORS NATUURGEBIEDEN

Hoofdconservator (H.C.) en coördinator	Gerard Jannis
"De Vloeiweiden in de Watering" (Lommel-Kolonie),	Albert Mertens (H.C.), en Pierre Alaerts
"De Lommelse heidegebieden": de Riebos, de Blekerheide, de Heuvelse heide en de Kattenbossenheide,	André Geypen (H.C.), en Michel Emmers
"De Tip", (dendrologisch park in Lommel-Kerkhoven),	Gène Wellens (H.C.), Rik Theuws
"Het Plat" (Overpelt)	Theo Renckens (H.C.), Willy Cox en Luc Winters
"De Dommelvallei" (Hechtel-Eksel, Peer en Overpelt)	Albert Geuens (H.C.) en Wouter Beyen
"De Veewei" (Hechtel-Eksel)	Luc Winters (H.C.) en Fons Kenis

Inhoudsopgave

- Blz 2 Fotoimpressies 2012
- Blz 3 Afdelingsbestuur
- Blz 4 Brief van de voorzitter
- Blz 5 Aankondiging van activiteiten
- Blz 10 Vlindernieuwtjes van Hesperia
- Blz 11 Verslag van de herfstuitstap naar de Voerstreek
- Blz 12 Bijzonder vogeltrekseizoen bij Kristallijn/Maatheide/
- Blz 13 Het najaar van de Slobkousjes
- Blz 14 Een jaar Vloeiweiden 2012
- Blz 16 Den TIP leeft
- Blz 17 Vleermuizen: een zegen voor je tuin
- Blz 18 Publiciteit.
- Blz 20 Prikbordblad : uit te knippen
- Blz 22 Help! Onze vogels verdwijnen
- Blz 23 Gedicht van Rob Van Mierlo
- Blz 24 Colofon

Winters landschap (foto Jos Winters)

Brief van de voorzitter

Onze Vloeiweiden

In 1977 zijn wij aarzelend begonnen om het eerste perceel van blok 2 in beheer te nemen van de stad Lommel. De omzetting van een struik- en kruidlaag naar een hooiland was een helse karwei. Als reactie kregen we: “waar zijn die zotten mee bezig?” Maar langzaam werden de oorspronkelijke vloeiweiden weer zichtbaar en kwam ook de erkenning van ons werk. Verschillende percelen werden er destijds aangekocht door De Wielewaal, nu Natuurpunt.

De erkenning als natuurreserveaat (ingediend 28-09-1996 erkenning 04-07-1997) kwam 20 jaar later 8ha 91a 15ca. Ondertussen had iedereen begrepen dat we geen gekkenwerk aan het doen waren.

De erkenning als geklasseerd landschap kwam er in 2002. In 2004 hebben de Vloeiweiden de Limburgse monumentenprijs gewonnen en om “politieke” redenen hebben wij net niet de Vlaamse monumentenprijs gewonnen.

Life Dommeldal dat liep van 1-1-2004 tot 31-12-2009 was de Europese erkenning voor het jarenlang deskundig beheer van de Vloeiweiden. Ondertussen is er 16 ha erkend als natuurreserveaat in de Vloeiweiden.

We dachten dat we nu wel alles hadden gehad. Maar neen..

Enkele dagen geleden kwamen we in contact met Professor Christian Leibundgut van de Universiteit van Freiburg (Institute of Hydrology)

Hij is bezig om alle traditionele nog werkende vloeiweiden van Europa in kaart te brengen en om een erkenning aan te vragen als Werelderfgoed van Unesco.

Sinds 1972 stimuleert de UNESCO de bescherming van werelderfgoed (World Heritage) door het opstellen van een werelderfgoedlijst door de UNESCO Commissie voor het Werelderfgoed. Deze lijst bevat onroerende goederen met een uitzonderlijke en universele natuur- en/of cultuurwaarde.

De Vloeiweiden : UNESCO werelderfgoed?

Zover is het nog lang niet. Maar het feit dat Prof. Christian Leibundgut met deze studie is begonnen en de Vloeiweiden als een van de best bewaarde vloeiweiden beschouwt, is het bewijs dat de “zottekes van destijds” de juiste visie hadden.

Namens het bestuur van Natuurpunt Noord-limburg wensen wij iedereen een goed en gezond 2013.

Luc WINTERS, voorzitter

ACTIVITEITEN

AANKONDIGING

Zondag 6 januari 2013

Geleide natuurwandeling in de Vloeiweiden te Lommel-Kolonie

Leiding: Noord-Limburgse Natuurgidsen: Michel Emmers en Willy Cox.

Aansluitend nieuwjaarsreceptie in “Het wateringHUIS”.

Samenkomst: om 14 uur aan het einde van de Koloniestraat of om 13.45 uur aan “Het wateringHUIS”.

Dinsdag 8 januari 2013

Samenstellen en verzenden van Zonnedauw nr. 1 - 2013

Samenkomst: om 20.00 uur ten huize van Paul Verheyen, Klein-molenstraat 8, Neerpelt.

Donderdag 10 januari 2013

Vogelbuurten

Leiding: Pieter Cox
Plaats: 20.00 uur in het WateringHUIS, Oude Maai 80 Lommel-Kolonie

Zaterdag 12 januari 2013

Beheerswerken in ons reservaat “Het Plat” te Overpelt

Leiding: Luc Winters.
Samenkomst: om 9.00 uur aan de schapenstal op het einde van de Palisstraat te Overpelt (Holven).
Uit te voeren werkzaamheden: Strooisel bij elkaar harken en afvoeren. Kleine harken meebrengen.

Zaterdag 19 januari 2013

Limburgse Koepel voor Natuurstudie (LIKONA) organiseert jaarlijkse contactdag

Vanaf 8.45 uur is iedereen welkom in Gebouw D van de Universiteit Hasselt, Campus Diepenbeek, Agoralaan in Diepenbeek. De plenaire zitting start om 9.15 uur.
Meer inlichtingen vind je op www.limburg.be/likona.

Zondag 20 januari 2013

Winterwandeling in ons reservaat “Het Plat” te Overpelt

Leiding: Noord-Limburgse Natuurgidsen, Theo Renckens, John Verboven en Willy Cox.
Samenkomst: om 14.00 uur aan de schapenstal op het einde van de Palisstraat te Overpelt (Holven).
Laarzen kunnen nuttig zijn.

Zaterdag 26 januari 2013

Beheerswerken in ons “Dendrologisch Wielewaalpark Den Tip” te Lommel-Kerkhoven

Leiding: Albert Geuens en Gerard Jannis.
Samenkomst: om 9.00 uur aan “Den Tip” zelf.
Uit te voeren beheerswerken: draineerslootjes vegen en andere beheersactiviteiten.

Zaterdag 2 februari 2013

Beheerswerken in “Kattenbosserheide” te Lommel

Leiding: André Geypen.
Samenkomst: om 9 uur aan de parking langs Gelderhorsten.
Uit te voeren beheerswerken:
verwijderen van opslag zaailingen en kleinere vliegdennen van grove den.
Gereedschap : Handschoenen zijn aan te raden. Eventueel bijl of steekspade meebrengen.
Einde voorzien om 12 uur.

Zondag 3 februari 2013

Geleide natuurwandeling en pannenkoekenfeest in “De Vloeiweiden” Lommel-Kolonie

Leiding: Noord-Limburgse Natuurgidsen, Carl Vertommen en Willy Cox.
Samenkomst: om 14.00 uur einde Koloniestraat of 13.45 uur aan “Het wateringHUIS”.
Na deze winterse wandeling kan iedereen in “Het wateringHUIS” zijn eetlust verzadigen met lekkere pannenkoeken die tijdens deze namiddag voor ons gebakken worden.
Warm en smakelijk aanbevolen dus.

Woensdag 13 februari 2013

Vlinderwerkgroep Hesperia

Uiteenzetting rond de Veldparelmoervlinder

Spreker: Theo Bollen
Plaats : 19.00 uur in het WateringHUIS, Oude Maai 80 Lommel-Kolonie
We spreken met Theo af, waar en wanneer we in maart op zoek gaan naar de spinselresten van de Veldparelmoervlinder
Wil u altijd op de hoogte blijven van het doen en laten van Vlinderwerkgroep Hesperia, schrijf je dan in op de nieuwsbrief, en bij twijfel kan je altijd contact opnemen met Rudi Wouters of de website www.natuurpunt-noordlimburg.be/vlinders raadplegen.
Rudi Wouters Vinkstraat 21 3920 Lommel 0498/384896 Wouters.rudi@scarlet.be

Donderdag 14 februari 2013

Vogelbuurten

Leiding: Pieter Cox
Plaats : 20.00 uur in het WateringHUIS, Oude Maai 80 Lommel-Kolonie

Zaterdag 16 februari 2013

Beheerswerken in “Heuvelse Heide” te Lommel

Leiding: André Geypen.
Samenkomst: om 9 uur aan de Kerk te Lommel-Heuvel
Uit te voeren beheerswerken:
verwijderen van opslag zaailingen en kleinere vliegdennen van grove den.
Gereedschap : Handschoenen zijn aan te raden. Eventueel bijl of steekspade meebrengen.
Einde voorzien om 12 uur.

Zaterdag 23 februari 2013

Beheerswerken in ons “Dendrologisch Wielewaalpark Den Tip” te Lommel-Kerkhoven

Leiding: Albert Geuens en Gerard Jannis.
Samenkomst: om 9.00 uur aan “De Tip” zelf.
Uit te voeren beheerswerken: draineerslootjes vegen en andere beheersactiviteiten.

Zondag 24 februari 2013

JAARLIJKSE WINTERREIS NAAR ZEELAND

Onze jaarlijkse winterse autocaruitstappen naar de Nederlandse provincie Zeeland zijn traditioneel steeds geslaagde vogelexcursies. Deze winter verkennen we Beveland, Schouwen-Duiveland en Goeree-Overflakkee.

We maken zeker enkele wandelingen van ongeveer een uur zodat de chauffeur aan zijn wettelijke rust- en rijpauzes komt. We hopen vele soorten eenden, zwanen, steltlopers, roofvogels en diverse soorten ganzen te kunnen observeren.

Op de Brouwersdam tussen Schouwen en Goeree wordt het volop vogels observeren (drieteen-, paar-se strandloper, steenloper, aalscholver, brilduiker, zwarte zee-eend, grote zee-eend, roodkeelduiker (?), eidereend, zaagbekken...).zowel links aan de Noordzeezijde als rechts van ons landinwaarts op het uitgestrekte binnenwater van de Grevelingen.

Onze picknick spelen we binnen (degenen die een warme tas koffie of soep willen) in “Restaurant Grevelingen” in Bruinisse op de Grevelingendam. Het programma kan flexibel aangepast worden naargelang van de weersomstandigheden.

Leiding: Rik Theuws en Luc Winters.
Onkosten: volwassenen: 15 Euro
Beneden 20 jaar: 10 Euro
Maximum: 40 Euro per gezin.
Er wordt betaald in de autocar tijdens de heenreis.

Niet vergeten: Verrekijker, eventueel telescoop, stevige wandelschoenen en grote knapzak.
Lichte regenkleding in de rugzak (voor de strandwandeling) kan altijd van pas komen.

Inschrijving:

Naam en opstapplaats doorgeven aan
Marc Geuens (Tel.: 0478 54.22.51, **na 18 uur**),
mailadres: **marcgeuens1@telenet.be (bij voorkeur)**
De plaatsen zijn beperkt, schrijf daarom tijdig in.
Opgeven zeker vóór zondag 17 februari !

Vertrek autocar:

Eksel Gemeenteplein:	6.10 uur
Lindel Pastorij:	6.15 uur
Overpelt gemeentehuis:	6.20 uur
Neerpelt “PARKING ALDI”:	6.30 uur
Overpelt Houtmolen rond punt:	6.35 uur
Lommel Barrier kruispunt:	6.40 uur
Lutlommel dancing “Shaft”:	6.45 uur
Lommel Stationsstraat Q-8 station:	6.50 uur

Dinsdag 26 februari 2013

Opstarten bevoeiingen in de Vloeiweiden

Leiding: Pierre Alaerts.
Samenkomst: telkens aan het “Het wateringHUIS”
Uit te voeren werken:

De bevoeiing op de percelen inzetten

De eerste week van maart vangen de jaarlijkse bevoeiingswerkzaamheden op onze vloeiweiden-percelen weer aan zodat de bezoekers tijdens de geleide wandeling van de eerste zondag op 3 maart, en ook de leerlingen van WICO St.-Jozef Lommel, ter plaatse kunnen zien hoe er nu nog steeds “gewit-

terd" wordt. Ook de twee volgende weken van maart zal er gewitterd worden op de overige percelen. Gedurende de eerste helft van maart kunnen wij dus dagelijks hulp gebruiken van werkwillige liefhebbers. Iedereen is welkom, het werk is licht, werkmateriaal is voorradig, laarzen zijn in dit geval noodzakelijk.

Voor meer inlichtingen kun je even naar Pierre of Albert bellen.

Zondag 3 maart 2013

Geleide natuurwandeling in "De Vloeiweiden" te Lommel-Kolonie

Leiding: Noord-Limburgse Natuurgidsen, Henri Vaesen en Dirk Delchambre.
Samenkomst: om 14 uur aan het einde van de Koloniestraat of om 13.45 uur aan "Het wateringHUIS".

Tijdens deze wandeling kan de bevoeiing van onze percelen op blok II ter plaatse bewonderd worden.

Donderdag 14 maart 2013

Vogelbuurten

Leiding: Pieter Cox
Plaats: 20.00 uur in het WateringHUIS, Oude Maai 80 Lommel-Kolonie

Zondag 24 maart 2013

Wandeling in ons reservaat De Dommelvallei

Leiding: Gerard Jannis en Albert Geuens.
Samenkomst: om 9.00 uur aan het zuiveringsstation van Eksel, Eikelbosstraat (langs de baan van Eksel naar Kleine-Brogel, tegenover het laatste huis links van de weg, nog voor de brug over de Dommel, rechts afdraaien).

Laarzen kunnen nuttig zijn.

Vrijdag 29 maart 2013

Info-avond project Gierzwaluwen.

Organisatie: Natuurpunt Hechtel-Eksel en Natuurpunt Noord-Limburg.
Samenkomst: om 20 uur aan de Lagere school Mater Dei Hechtel, 12-septemberstraat (ingang rechts van de kerk te Hechtel).

Zaterdag 30 maart 2013

Beheerswerken in en om "Het wateringHUIS"

Opzet is om eenmaal per kwartaal "Het wateringHUIS" binnen maar ook buiten (de onmiddellijke omgeving) een poets- en onderhoudsbeurt te geven. Iedereen is welkom.
Samenkomst: aan het "Het wateringHUIS" van 9 uur tot 12 uur.

Maandag 1 april 2013 (paasmaandag)

Dag (of ½ dag)-uitstap naar "Het Militair Domein" te Helchteren (ism met NP-Hechtel-Eksel)

Leiding: Albert Geuens.
Samenkomst: om 8.00 uur op de parking van A.V.T. (Atletiekvereniging Hechtel), de eerste weg ten zuiden van het ronde punt ten zuiden van Hechtel op de oude baan Eindhoven-Hasselt.

Bij deze daguitstap bestaat de mogelijkheid om rond de middag af te haken.
Drank en/of versnapering is wel gewenst.

Zondag 7 april 2013

Geleide natuurwandeling in "De Vloeiweiden" te Lommel-Kolonie

Leiding: Noord-Limburgse Natuurgidsen: Luc Winters en Henri Cuyvers.
Samenkomst: om 14 uur aan het einde van de Koloniestraat of om 13.45 uur aan "Het wateringHUIS".

Dinsdag 9 april 2013

Samenstellen en verzenden van Zonnedauw nr. 2 - 2013

Samenkomst: om 20.00 uur ten huize van Paul Verheyen, Klein-molenstraat 8 te Neerpelt.

Donderdag 11 april 2013

Vogelbuurten

Leiding: Pieter Cox
Plaats: 20.00 uur in het WateringHUIS, Oude Maai 80 Lommel-Kolonie

Zaterdag 13 april 2013 *Vlinderwerkgroep Hesperia*

Zoektocht naar de eerste vlinders van het jaar in de Watering

Leiding: Rudi Wouters
Samenkomst: 13.00 uur in het WateringHUIS, Oude Maai 80 Lommel-Kolonie
Wil u altijd op de hoogte blijven van het doen en laten van Vlinderwerkgroep Hesperia, schrijf je dan in op de nieuwsbrief, en bij twijfel kan je altijd contact opnemen met Rudi Wouters of de website www.natuurpunt-noordlimburg.be/vlinders raadplegen.
Rudi Wouters Vinkstraat 21 3920 Lommel 0498/384896 Wouters.rudi@scarlet.be

De cursus dagroofvogels is reeds volgeboekt

Ter herinnering de data

- Theorie in het Wateringhuis Oude Maai 80 te Lommel**

Donderdag	7 februari 2013	beginuur 19h30	einduur 22h30
Donderdag	14 februari 2013	beginuur 19h30	einduur 22h30
Donderdag	21 februari 2013	beginuur 19h30	einduur 22h30
Donderdag	28 februari 2013	beginuur 19h30	einduur 22h30
- Praktijk:**

Zondag	3 maart 2013	beginuur 13h30	einduur 16h30
Zondag	17 maart 2013		

Belangrijk bericht Lesbos (Griekenland) 2013

De reis naar Lesbos (Griekenland) 2013 gaat niet door.

Het was onze bedoeling om opnieuw naar Lesbos te gaan. We hebben echter moeten vaststellen dat de eerste chartervluchten pas half mei vertrekken en dan is de meest interessante periode (extra trekvogels) al voorbij. Daarbij komt nog dat de situatie in Griekenland niet erg stabiel is op dit moment.

Andere alternatieven werden onderzocht, maar bleken op korte termijn ook niet haalbaar te zijn.

Vermoedelijk gaan we eind 2013 nog een meerdaagse organiseren. Later meer hierover.

Luc, Marc en Rik

Vlindernieuwtjes van Hesperia!

Beste vlindervrienden,

Ons eerste jaar, nu ja 9 maanden, zit er op, we zijn goed van start gegaan. Natuurpunt heeft ons erkend als een officiële werkgroep en samen met hen hebben we een mooi logo ontwikkeld. De mensen die onze nieuwsbrieven ontvangen of regelmatig onze plaatselijke website bezoeken hebben dit al mogen bewonderen.

wandeling van Theo Bollen over de Veldparelmoervlinder een aanrader.

De activiteiten van het eerste trimester vindt men in de activiteitenkalender in deze Zonnedaaw.

Veldparelmoervlinder (foto's Pieter COX)

<http://www.natuurpunt-noordlimburg.be/vlinders.html>

We hebben het afgelopen jaar toch al redelijk wat ondernomen, en dit jaar ziet er veel belovend uit:

Wie zich aangesproken voelt en graag geïnformeerd wordt over de werking van Hesperia stuurt gewoon een email naar wouters.rudi@scarlet.be. Je krijgt dan regelmatig onze nieuwsbrief toegestuurd met het relaas van de voorbije wandeling en

“2013 wordt het jaar van den Tip”

Dit wil zeggen dat we dit jaar regelmatig een bezoek zullen brengen aan ons reservaat den Tip te Lommel Kerkhoven. We gaan proberen om hier alle verschillende aanwezige vlinders in kaart te brengen, en natuurlijk nog veel meer. Hou zeker onze nieuwsbrieven en/of de website in de gaten om te vernemen wat we wanneer gaan doen.

de afspraak voor de volgende.

Op 8 juni staat een algemene wandeling op het programma. Dit wordt nog aangekondigd in de volgende uitgave van Zonnedaaw.

Verder is ook zeker de uiteenzetting en bijhorende

Vlinderrijke groeten,

Rudi Wouters

ACTIVITEITEN

VERSLAGGEVING

Verslag van de herfstuitstap naar de Voerstreek op zaterdag 28 september 2012

Om 7u00 vertrok de bus, voor het 13de achtereenvolgende jaar, met een 40-tal enthousiastelingen op herfstuitstap. Deze 13de uitstap had wel enkele aanpassingen ondergaan t.o.v. voorbije jaren. De Ardennen werden ingeruild voor de Voerstreek omwille van de noodzaak aan drank- en eetgelegenheden 's middags. Niet alleen de locatie werd ingeruild, maar ook de gids. Marc Geuens nam de taak van Olav voor een jaartje over en voerde dit uitstekend uit.

Tijdens de heenrit hadden we mooi, klaar weer, welke bij het naderen van de aankomstplaats overging naar een dikke laag mist. Maar niet getreurd... het was nog maar 8u45, de dag was nog lang en het weer kon nog alle kanten uit. Bij de Provinciale school in 's Gravenvoeren startte onze wandeling. In de velden toonden de eerste buizerds en torenvalken zich. Sommige bomen hingen vol maretak, wat ons in de mist een bijzonder zicht bezorgde. Bijzonder zicht of niet, vaak was het verstandig om regelmatig naar de grond te kijken, want sommige wandelpaden bestonden hoofdzakelijk uit een vette substantie! Dit was blijkbaar zeer geliefd bij mountainbikers, zij kwamen vaak modderhappend voorbij gefietst. Ondanks de aanhoudende mist konden we niet klagen van het landschap, de kleuren van de Voerstreek mochten zeker niet onderdoen aan die van de Ardennen. Hierbij gaf de mist vaak een schilderachtig effect. Landschappelijk was het dus prima, enkel de vogels lieten het voorlopig afweten. De voor-

middagwandeling, een afwisseling van akkers, weiden en bos, eindigde in het Nederlandse Mheer, waar een middagpauze werd gehouden. Met een boterham en een koffie, trappist of tas soep kwam iedereen weer op kracht.

Bij aanvang van de namiddagwandeling was de mist nog steeds nadrukkelijk aanwezig. We begonnen stilaan te vrezen voor een gelijkaardige dag als vorig jaar, toen hadden we de hele uitstap te kampen met dikke mist. Gelukkig kwam er verandering, want rond kwart voor twee brak opeens de zon door. Het landschap werd nog mooier dan het aanvankelijk al was en steeds meer vogels werden gemeld. Via het kasteel van Altenbroek werd er richting Schophem gewandeld. Enkele stevige hellingen werden beklommen, welke bekleed waren met een stevig bladerdek. Een prachtig landschap kregen we te zien in het valleigebied bij Schophem. Tot onze verbazing kwamen we hier twee Argusvlinders tegen, deze kregen de volle aandacht en zo ook een gratis fotosessie! Via een beekje werd de tocht verder gezet. Twee Glanskoppen stalen iets verderop de show, deze lieten zich mooi bekijken. Met nog steeds stralende zon kwam helaas het einde van de herfstuitstap in zicht.

Na ongeveer 18 km gewandeld te hebben gedurende deze dag, werd nog eventjes een stop in een plaatselijke café gehouden. Exact 40 vogelsoorten werden tijdens deze trip waargenomen, verschillende paddenstoelen werden opgemerkt en de waarneming van de twee Argusvlinders mag zeker niet vergeten worden. Door al dat moois in combinatie met de prachtige landschappen, konden we van een geslaagde herfstuitstap spreken!

Pieter COX

Glanskopmees

Bijzonder vogeltrekseizoen bij telpost Kristallijn/Maatheide

In 2012 werd op trektelpost Kristallijn/Maatheide meer dan 1.500 uren geteld. De kern bestond uit 12 personen. Het werd een heel bijzonder jaar, met 36 nieuwe dagrecords, waaronder Sperwer 206, Bontbekplevier 33, Gierzwaluw 1.543, Veldleeuwerik 16.169, Zwarte Mees 128, Pimpelmees 776, Koolmees 695, Vink 56.548, Appelvink 169 en Geelgors 37.

Bij het opstellen van dit overzicht werden al bijna 700.000 vogels geteld en voor het einde van het jaar zal deze grens ongetwijfeld nog overschreden worden! Ruim een derde deel ervan werd in drie dagen tijd, op 18, 19 en 20 oktober, waargenomen. Met maar liefst 277.000 overtrekkende vogels leek Maatheide op die dagen wel Falsterbo.

Boomvalk (foto Pieter COX)

De trek verloopt ieder jaar anders, zo ook in 2012. Vogels waarvan er dit jaar opvallend veel gezien werden zijn: Drieteenstrandloper 25, Gierzwaluw 5.476 (mede dankzij de vroege start van de najaarstellingen), Boomleeuwerik 1.250, Veldleeuwerik 33.093, Zwarte Mees 505, Pimpelmees 2.663, Koolmees 718, Vink 236.522, Appelvink 823 en Geelgors 167.

De roofvogels vormen ieder jaar een categorie apart. Een echte Buizerddag zat er dit najaar helaas niet in; de vogels kwamen meer gespreid door. Nu stalen Zeearenden de show. Nadat we in het vroege voorjaar al een voorbijtrekkend ex. hadden gemist, verschenen op 27 oktober twee onvolwassen vogels boven de putten. Enkele dagen later was het nog een keer raak, met weer een overtrekkende juveniel. Buiten Smellekens en kiekendieven, die opvallend ondervertegenwoordigd waren, haalden de andere roofvogels een vrij normaal peil.

Adrenalineverhogende waarnemingen waren buiten de Zeearenden: Kleine Zilverreiger 5, Zwarte Ooievaar 9, Lepelaar 3, Rotgans 1, Slangenarend, Ruigpootbuizerd 4, Roodpootvalk 2, Morinelplevier 20, Breedbekstrandloper, Rosse Grutto 15 samen, Kleine Jager, Dwergstern, Velduil 4, Strandleeuwerik 4, Grote Pieper 6, Duinpieper 55, Roodkeelpieper 3, Buidel-

TOP TIEN TELLING Kristalijn/Maatheide 2012	
NAAM	AANTAL
Vink	237.344
Houtduif	201.172
Spreeuw	65.6809
Veldleeuwerik	33.124
Koperwiek	23.140
Boerenzwaluw	20.955
Kiewit	10.646
Graspieper	10.306
Aalscholver	9.678
Kokmeeuw	8.799

Telling ROOFVOGELS Kristallijn/Maatheide 2012	
NAAM	AANTAL
Buizerd	2.263
Sperwer	1.165
Wespendief	189
Torenavalk	149
Bruine Kiekendief	100
Boomvalk	79
Rode Wouw	47
Smelleken	43
Visarend	37
Blauwe Kiekendief	30
Zwarte Wouw	18
Havik	17
Slechtvalk	16
Ruigpootbuizerd	4
Roodpootvalk	2
Grauwe Kiekendief	3
Zeearend	3
Slangenarend	1

mees 7, Frater 2, IJsgors 7, Sneeuwgorst 2, Ortolaan 7 en Grauwe Gors 1.

Het zijn natuurlijk niet alleen bijzonderheden die het trek-tellen zo populair maken, maar bijvoorbeeld ook groepen van een paar duizend Houtduiven bijeen, onophoudelijke stromen Vinken, strakke formaties Aalscholvers en Kraanvogels en groepen thermiekende Ooievaars maken de trek-teller gelukkig. In 2012 konden we ons geluk niet op, al werd de stemming regelmatig getemperd door de initiatieven om uitgerekend hier windturbines te plaatsen.

Voor alle gegevens zie: <http://www.trektellen.nl/totalen.asp?telpost=253&jaar=2012&site=0&land=2&taal=1>

Toon JANSEN

Sperwer (foto Pieter Cox)

Het najaar van de SLOBKOUSJES

Als de bloemen hun werk hebben gedaan, gaan we met de Slobkousjes op zoek naar die andere mooie creaturen; de paddenstoelen. Je vindt ze in onze natuurgebieden in alle vormen en formaten, van de kleine maar bloedstollend mooie bloedsteelmycena tot de super-exemplaren van de parasolzwam.

Een andere leuke verschijning wat verscholen tussen afgevallen blad is de aardster

En soms tref je een waar kabouterdorp

Als je dit leest zitten we volop in het mossenseizoen. Wil je graag met ons op pad op dinsdag voormiddag of kom je eens door een microscoop gluren op woensdagavond, stuur dan gewoon een mailtje naar jan.leroy@skynet.be en je krijgt prompt elke week een uitnodiging in je mailbox.

Jan LEROY

Een jaar VLOEIWEIDEN – 2012

Reeds tijdens de nieuwjaarsreceptie in het watering-HUIS worden na de uitwisseling van de nieuwjaarswensen bij een goede trappist en een lekker stuk vlaai de eerste afspraken gemaakt om de jaarlijkse beheerwerken op te starten. Deze beginnen iets vroeger dan andere jaren omdat de 7 ha, die hersteld en terug ingezaaid zijn, voor de eerste maal terug zullen bevoeid worden. Na het greppelen van de bovenslootjes door Dré en Pierre en het uitzoeken van de bovenzoeven door Gerard komen onze “zoevers” nog enkele dagen de uitgefreesde zoeven zuiveren en de percelen klaar maken om deze “in te zetten”. Einde februari beginnen we te “witteren” tot ruim drie weken in maart. Vooral

Herstelde percelen inzetten

de 7 herstelde percelen, die we nu over heel de lengte bevoeien via oppervlakkige infiltratie, moeten uiterst voorzichtig bevoeid worden om doorbraken en uitspoeling van de onderslootjes te voorkomen. Niet tegenstaande het water, tijdens het inzetten en witteren van deze percelen, slechts met mondjesmaat wordt doorgelaten, spoelen de laatste nacht van de bevoeiingscyclus toch twee afvoerslootjes uit. Gevolg zandafzetting in de grote ondersloot en de afvoer van het gefilterde water wordt belemmerd. (Om dit euvel volgend voorjaar te voorkomen zijn er deze herfst nog aanpassingswerken uitgevoerd.)

De voorjaarsflora bloeit daarna uitbundig en vooral de duizenden krokussen zijn een lust voor het oog. De vochtige maanden juni en juli kennen geen droge hooiperiode en hierdoor komt de zomerflora tot volledige ontplooiing, prachtige bloei en aansluitend overvloedige zaadvorming. Eerst van 21 tot en met 26 juli wordt het gras van vijf ha gemaaid, gebroken, gehooid en geperst en van 1 tot en met 4 augustus worden de vijf ha gemaaid, gehooid en geperst, van de aan elkaar liggende en herstelde percelen. Ondanks het miserabel slechte hooiweder deze zomer sluiten we ons hooiseizoen dan toch nog enorm succesvol af. Dré perste op 10 ha niet minder dan 2655 pakken. Deze opbrengst is groter dan die van 2011 op 11 ha

vorig jaar en zelfs groter dan die van 2010 op 15 ha. Het aantal jaarlijks bestelde pakken hooi door onze 15 vaste klanten wordt vlot bereikt en alle pakken worden tijdig afgehaald.

Ondertussen zijn de vlinders, de bijen en hommels, de egels, de hazelwormen, de kikkers en de padden en ook de 200 schapen zeer tevreden want in plaats van de 2 ha hooiland die in de planning voorzien zijn om niet gemaaid te worden, blijft nu het hooi op 6 ha staan waar ze voedsel en veilige beschutting vinden. Niet alleen qua natuurbeheer maar ook op educatieve vlak is dit jaar een succes. Buiten de 12 maandelijkse geleide wandelingen worden er door onze natuurgidsen nog 72 verenigingen, groeperingen en klassen opgevangen. Deze laatste worden opgesplitst in meerdere kleinere klasgroepen en genieten

Educatieve activiteiten in het WateringHUIS

tijdens hun bezoek van 2 of 3 educatieve activiteiten, zoals bodem- en kriebeldiertjesonderzoek, sloot- en plasonderzoek, spelend de watering verkennen.... Het belang van deze activiteiten wordt ook door het stadsbestuur van Lommel erg gewaardeerd. Daarom heeft het onze vereniging een subsidie toegekend als

Educatieve activiteiten in de Vloeiweiden

tegemoetkoming in de vergoeding van onkosten en materiaal voor onze gidsenwerking en om heel ons

educatief aanbod volledig gratis aan de Lommelse basisscholen aan te bieden.

Enkele vermeldenswaardige cijfers die we jullie niet willen onthouden.

Sedert einde 1977, het jaar dat wij als Natuurgidsen de eerste geleide wandelingen organiseren, wordt ononderbroken jaarlijks het totaal aantal wandelingen met het aantal deelnemers nauwkeurig genoteerd.

Vorig jaar 2011 hebben wij het 35ste jaar afgesloten met 2.432 wandelingen met in totaal 50.221 deelnemers. De **50.000 ste bezoeker/wandelaar** is dus in de loop van dat jaar gegidst. Spijtig dat wij daar niet meer ruchtbaarheid aan gegeven hebben.

Dit jaar 2012, komen er 84 wandelingen/educatieve activiteiten met 1.404 deelnemers bij, het totaal wordt dus 2.516 wandelingen/educatieve activiteiten en 51.625 deelnemers. In de loop van dit jaar is dus de **2.500ste wandeling/educatieve activiteit** door gegaan. Ook dit heugelijke feit hebben wij onvoldoende in de belangstelling gebracht.

Ondertussen wordt er in de vloeiveiden en in de watering natuurlijk ook nog steeds aan natuurstudie gedaan. De werkgroep Slobkousjes inventariseert en determineert de planten. Onze vlinderwerkgroep verzamelt meer gegevens over de dag- en nachtvlinders in de watering. Nog interessant wetenschappelijk nieuws; sedert september voeren 3 hogeschool studenten, die Eco and Wildlife studeren aan het Helicon Opleidingen in Geldermalsen en Toegepaste Biologie aan de Hogere Agrarische School in Den Bosch, onder begeleiding van Dr. E. Hovius, stage-begeleider aan de NatuurWerkplaats Meerhoven (Eindhoven) een wetenschappelijk onderzoek in de Watering over

het voorkomen van de verschillende soorten vlokreeften (Gammariden) in de wateringsloten. Zij hebben

Natuurstudie in de Vloeiveiden

reeds zeer merkwaardige waarnemingen genoteerd, die nu verder onderzocht worden met uitgebreid terrein- en monsteronderzoek. C. Wassenberg, student Toegepaste Biologie aan de HAS Den Bosch, publiceerde reeds een interessant artikel over hun voorlopige vaststellingen voor Waterschap De Dommel. Ook wij ontvingen dit artikel maar kunnen het wegens plaatsgebrek eerst in volgend nummer van Zonnedauw publiceren. Ook de eindresultaten van hun stage-opdracht zullen ze ons uiteraard bezorgen.

2012 was in de vloeiveiden weer een jaar met veel natuurbeleving, natuurstudie, natuureducatie en natuurbeheer waarin ons Wateringhuis natuurlijk centraal staat, dit alles dankzij de vele vrijwilligers van Natuurpunt Noord-Limburg.

Albert MERTENS

Beeldpresentaties

De twee winteravonden in Palethe te Overpelt met foto- en dia-presentaties kenden een grote opkomst.

We mochten in november genieten van een selectie prachtige natuurbeelden en een verhaal daarrond samengesteld door Pieter Cox.

In december bracht notaris Yves Lesseliers ons het verhaal van de natuurgebieden Koemook en De Wurft te Postel en dit aan de hand van dia-beelden. Het was een indrukken reeks van vogels, planten, insecten, reptielen, amfibieën enz. Mogelijk kunnen we in 2013 een bezoek plannen aan deze bijzondere natuurgebieden.

Tegenwoordig leven we in een tijd van beelden en met de huidige middelen die voor handen zijn, worden computers volgestouwd met Megabyte tot Gigabyte hoeveelheden beeldmateriaal. Genoeg om her en der een beeldmontage te produceren over onze prachtige natuur. Daarom een oproep aan al deze creatievelingen om voor onze volgende winteravonden eind 2013, 2014 iets samen te stellen.

De Tip leeft

En zo is het langzaam begonnen...Pierre Raymaekers, overgrootvader van onze erevoorzitter Gène Wellens was een zeer ondernemend persoon. Pier Maak-al (maakt alles) was zijn bijnaam. Hij hielp ondermeer bij de aanleg van het kanaal van Beverlo met zijn twee trekschuiten. Deze voerde hout naar Antwerpen

en brachten stadsmest terug om de pas ontgonnen gronden te bemesten

In 1970 begon Gène het weiland dat door zijn overgrootvader ontgonnen was op moerassige gronden te beplanten. Tussen de aanplantingen werden er aanvankelijk aardappelen en groenten geteeld. Het was de start van de Dendrologische Wielewaalpark "Den Tip" Ondertussen is den Tip uitgegroeid tot een waar arboretum met zijn rijke verzameling van meer dan 600 verschillende bomen en struiken van alle windstreken waaronder verschillende soorten eiken, lindebomen, berken, coniferen en een unieke collectie streekeigen fruitbomen. Samen met Louis Simons, Rudi Hendriks, Jos Van Winkel en vele andere wist Gène van Den Tip een prachtig natuurgebied te maken.

Op 5 december 2008 werd het arboretum Den Tip te Lommel-Kerkhoven bij notariële akten als schenking overgedragen aan Natuurpunt beheer vzw. Het gaat

over niet minder dan 8,5 ha en is het levenswerk van Gène en Lieske Wellens. De opdracht van onze afdeling bestond erin dat wij De Tip verder zouden beheren onder het waakzaam oog van Gène. Jos Vanderelst werd onze vaste maaier, Leo Hermans gaf snoeiles en gaf de fruitbomen een grondige snoeibeurt. Gerard maakte een prachtige insectenwal. Vele vrijwilligers kwamen naar de beheerdagen

van Den Tip. Gevestigde dendrologen kwamen bekijken welke waardevolle bomen moesten vrijgemaakt worden. De nationale boomgaardenstichting, die zich bewust is van de uitzonderlijke collectie streekeigen fruitbomen, kwam vorige winter van alle fruitbomen stekken halen om deze op nieuwe onderstammen te enten. Ondertussen hebben wij vernomen dat 80% van de stekken gelukt zijn, dit is een zeer goed resultaat. De bedoeling is dat binnen twee jaar een deel van de nieuwe bomen terug naar Den Tip komen en een deel op een meer geschikte plaats zal gepland worden. We zijn nog op zoek naar een geschikte locatie hiervoor.

De vijver is volledig dichtgegroeid met riet en andere waterplanten en moet geschoond worden. We hopen dat we volgende zomer de hele vijver met een kraan volledig kunnen laten uitpakken zodat de IJsvogel weer water ziet. Indien de kraanman van natuurpunt het karwei aandurft (moet met zijn kraan in de vijver rijden), zoeken we een externe firma.

Dankzij onze vrijwilligers leeft Den Tip.

Kom gerust eens naar een wandeling of naar een van onze beheerswerken, want Den Tip is het waard.

Luc Winters

Vleermuizen: een zegen voor je tuin!

Op zaterdagavond 1 september 2012 konden we in de omgeving van de Eymardschool te Lommel Kattenbos kennis maken met de in onze streek voorkomende vleermuizen, hun leefwijze, hun belang en beschermingsmogelijkheden. Dit alles onder leiding van Natuurpunt Vleermuizenwerkgroep Limburg. Van hen ontvingen we tekstjes voor deze en twee volgende uitgaven van Zonnedaauw.

1. Iedereen wil dat zijn tuin mooi is.

Dit betekent meestal dat men er mooie bloemen en planten in wil. Deze geven kleur. Ook wil men er wat beweging in. Dit kan een vogel, een insect of een ander dier zijn. Als je veel bloemen hebt, komen de insecten vanzelf. Deze insecten worden dan weer op hun beurt opgegeten door vogels (vb. boerenzwaluw of gierzwaluw) of andere diersoorten (vb. spitsmuis). Tijdens de nacht zijn er dan weer andere dieren actief. Deze komen op nachtinsecten af. Een egel kan ritselen tussen de afgevallen bladeren op zoek naar slakken en insecten. Ook vleermuizen zullen heel wat insecten vangen. Meer nog, ze lusten alleen insecten! Daar zijn wij blij mee, zeker als het om vervelende insecten (vb. muggen) gaat. Je merkt het, ook vleermuizen maken onderdeel uit van een "tuinecosysteem".

2. Kies de juiste planten!

Dit zijn planten die oa. rijk zijn aan honing en op die manier insecten aantrekken. Hier volgen er enkele:

- Voor je border: goudbloem, vergeet-mij-nietje, margriet, zonnehoe, ooievaarsbek, , anjer, hemelsleutel, ...
- Kruiden: rozemarijn, citroenmelisse, lavendel, marjolein, boerenwormkruid, duizendblad, ...
- Struiken en klimplanten: kamperfoelie, gelderse roos, klimroos, klimop, vlinderstruik, ...
- Planten voor vijvers en natte zones: kattenstaart, pinksterbloem, watermunt, dotterbloem, koninginnekruid, ...
- Bomen zijn belangrijk als voedsel voor insecten en hun larven. Ze zijn ook belangrijk als schuilplaats voor vliegende insecten. Vleermuizen houden niet van grote open ruimtes en jagen graag in de luwte nabij opgaande elementen. Net ook de plaats waar 's nachts actieve insecten graag vertoeven.
- Bomen worden ook als rustplaats gebruikt door vleermuizen.
- Zorg dat het planten zijn met bloemen die nectar geven! Dus geen steriele planten zonder bloemen.

3. Een waterpartij is een must in elke tuin!

Water zorgt voor leven.

- Vleermuizen kunnen er drinken.
- Water trekt insecten aan.
- De ideale vleermuisvijver is langwerpig. Belangrijk is dat er een aanvliegstrook aanwezig is. Op die manier kunnen vleermuizen beter bij het water.
- Dek watertonnen af. Hierin verdrinken heel wat dieren, niet alleen vleermuizen.

4. Gebruik geen gif in je tuin.

- Je doodt niet alleen vervelende insecten maar ook hun natuurlijke vijanden. Uiteraard worden vleermuizen en andere diersoorten vergiftigd als zij deze insecten eten.

5. Beperk verlichting.

- Door verlichting trek je insecten aan.
- Helaas verjaag je met te veel licht vleermuizen. Hierdoor gaan vervelende insecten aanwezig blijven.
- Zorg dat er geen verlichting is op de uitvliegopening van de verblijfplaats van vleermuizen!

Grootoorvleermuis

Wens je informatie?

Tuinieren met vleermuizen' digitaal: http://www.natuurpunt.be/nl/vereniging/campagnes-en-acties/tuinieren-voor-vleermuizen_1937.aspx

Enkele interessante websites:

- <http://www.vleermuizeninfo.be/>
- <http://www.vleermuizen.be/>
- <http://www.natuurpunt-noordlimburg.be/zoogdieren.html>

Heb je vragen over vleermuizen:

- De Vlaamse infolijn via het nummer 1700
- <http://www.natuurenbos.be/vleermuizen>

Wens je nog meer informatie van iemand van de vleermuizenwerkgroep. Dit kan via de volgende personen:

- Ghis Palmans (Coördinator vleermuizenwerkgroep limburg): ghis.palmans@gmail.com
- Kris Boeckx (Penningmeester): kris.boeckx@vleermuizeninfo.be
- Gaby Bollen: vleermuisss@hotmail.com
- Ludwig Darcis: ldarcis@hotmail.com

Veel plezier met het observeren van deze nuttige acrobaten.

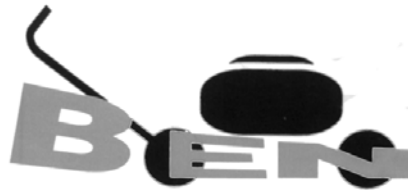
De Natuurpunt Vleermuizenwerkgroep Limburg

Ook je
verzekeringen
hebben een
check-up nodig!

Gutschoven Zakenkantoor bvba
Leopoldlaan 61 • 3900 Overpelt
011/ 66 13 12
www.dvvoeverpelt.be
Opentijden: Ma, Vr, 09.00 - 11.30 en 13.30 - 16.00 • Di, Do, 09.00 - 11.30 en 13.30 - 18.00 • wo 09.00 - 12.00 ft op afspraak

DVV
Raad op mensenmaat

TUINMACHINES & TOEBEHOREN

BEN MERTENS

Astridlaan 214 - 3900 Overpelt
Tel. 011 - 66 43 00
Open vanaf 19 u. - Woe. gesloten

SCHILDER- & BEHANGWERKEN

Omdat u staat
op kwaliteit!

Marc Geuens

0478 542251

Lommelsebaan 64
3940 Hechtel-Eksel

KAMPEER- EN BUITENSPORTZAAK

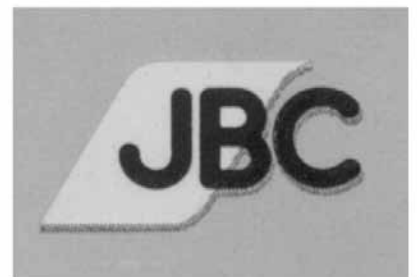

DEN OUTBACK

Alles voor de
Wandelaar,
Avonturier, ...

Galerij Vivaldi, LOMMEL, 011/554450

Open: van 10.00 tot 18.00 u. denoutback@scarlet.be
Zondag en Maandag gesloten.
Bezoek onze site: www.denoutback.be

LOMMEL

LIMBURG INTERNATIONAL
UW REISBURO I

Stationsstraat 1 bus 1 3910 NEERPELT Tel. 011/80 39 80 fax 011/ 64 03 23
e-mail: info@li-reizen.be (Lic. A 1267)

Uw reisburo en autocarbedrijf voor:

- Alle forfaitreizen
- Groepsreizen op maat
- Eëndagsreizen op maat
- Tickets voor lijnvluchten
- Verhuur autocars tot 85 plaatsen

Jaarlijks organiseren wij verschillende eigen groepsreizen naar
o.a. Madagascar, Maleisië, ...

Voor meer info zie: www.li-reizen.be

Vraag vrijblijvend informatie.

Tot binnenkort!!!

Autorijschool	Hendriks nv
Leopoldlaan	44
3900	Overpelt
Tel.	011 / 80 98 80
Fax	011 / 64 99 72
E-mail	info@hendriks.be

Rijkschool HENDRIKS NV heeft vestigingen te

OVERPELT	Leopoldlaan 44	(011)80 98 80
BALEN	Gasthuisstraat 16/1	
EKSEL	Heerstraat 12	(011)73 10 51
HAMONT	Nieuwstraat 1	(011)44 70 65
LOMMEL	Molsekiezel 66	(011)54 53 91
BALEN	Vaartstraat 72	(014)81 24 23
MEERHOUT	P. v. Haechtpl. 7	(014)30 86 93
NEERPELT	Heerstraat 43	(011)64 13 39

Rijkschool HENDRIKS NV heeft een speciaal erkende vestiging in het MPI St.-Elisabeth te Wijchmaal.

PRIKBORD UIT TE KNIPPEN

ACTIVITEITEN eerste trimester 2013
NATUURPUNT NOORD-LIMBURG

Zondag 6 januari 2013:

Geleide natuurwandeling in de Vloeiweiden te Lommel-Kolonie en aansluitend nieuwjaarsreceptie in "Het wateringHUIS" om 14 uur aan het einde van de Koloniestraat of om 13.45 uur aan "Het wateringHUIS".

Dinsdag 8 januari 2013: Samenstellen en verzenden van Zonnedaaw nr. 1 - 2013

Donderdag 10 januari 2013: Vogelbuurten om 20.00 uur in het WateringHUIS, Oude Maai 80 Lommel-Kolonie

Zaterdag 12 januari 2013:

Beheerswerken in ons reservaat "Het Plat" om 9.00 uur aan de schapenstal Palisstraat te Overpelt (Holven).

Zaterdag 19 januari 2013: LIKONA organiseert jaarlijkse contactdag: inlichtingen www.limburg.be/likona.

Zondag 20 januari 2013:

Winterwandeling in ons reservaat "Het Plat" om 14.00 uur aan de schapenstal Palisstraat te Overpelt (Holven).

Zaterdag 26 januari 2013:

Beheerswerken in ons "Dendrologisch Wielewaalpark "Den Tip" te Lommel-Kerkhoven om 9.00 uur .

Zaterdag 2 februari 2013:

Beheerswerken in "Kattenbosserheide" te Lommel om 9 uur aan de parking langs Gelderhorsten.

Zondag 3 februari 2013: Geleide natuurwandeling en pannenkoekenfeest in "De Vloeiweiden" Lommel-Kolonie om 14.00 uur einde Koloniestraat of 13.45 uur aan "Het wateringHUIS".

Woensdag 13 februari 2013 Vlinderwerkgroep Hesperia

Uiteenzetting rond de Veldparelmoervlinder om 19.00 uur in het WateringHUIS, Lommel-Kolonie

Donderdag 14 februari 2013: Vogelbuurten om 20.00 uur in het WateringHUIS, Oude Maai 80 Lommel-Kolonie

Zaterdag 16 februari 2013:

Beheerswerken in "Heuvelse Heide" te Lommel om 9 uur aan de Kerk te Lommel-Heuvel

Zaterdag 23 februari 2013:

Beheerswerken in ons "Dendrologisch Wielewaalpark Den Tip" te Lommel-Kerkhoven om 9.00 uur .

Zondag 24 februari 2013:

JAARLIJKSE WINTERREIS NAAR ZEELAND: Opgeven zeker vóór zondag 17 februari !

Dinsdag 26 februari 2013:

Opstarten bevoeiingen in de Vloeiweiden. Voor meer inlichtingen kun je even naar Pierre of Albert bellen.

Zondag 3 maart 2013:

Geleide natuurwandeling in "De Vloeiweiden" te Lommel-Kolonie om 14 uur aan het einde van de Koloniestraat of om 13.45 uur aan "Het wateringHUIS".

Donderdag 14 maart 2013: Vogelbuurten om 20.00 uur in het WateringHUIS, Oude Maai 80 Lommel-Kolonie

Zondag 24 maart 2013:

Wandeling in ons reservaat De Dommelvallei om 9.00 uur aan het zuiveringsstation van Eksel, Eikelbosstraat

Vrijdag 29 maart 2013 Natuurpunt Hechtel-Eksel en Natuurpunt Noord-Limburg.

Info-avond project Gierzwaluwen om 20 uur aan de Lagere school Mater Dei Hechtel, 12-septemberstraat.

Zaterdag 30 maart 2013: Beheerswerken in en om "Het wateringHUIS" van 9 uur tot 12 uur.

Maandag 1 april 2013 (paasmaandag): Dag (of ½ dag)-uitstap naar "Het Militair Domein" te Helchteren (ism met NP-Hechtel-Eksel) om 8.00 uur op de parking van A. V. T. (Atletiekvereniging Hechtel),

Zondag 7 april 2013: Geleide natuurwandeling in "De Vloeiweiden" te Lommel-Kolonie om 14 uur aan het einde van de Koloniestraat of om 13.45 uur aan "Het wateringHUIS".

Dinsdag 9 april 2013: Samenstellen en verzenden van Zonnedaaw nr. 2 - 2013

Donderdag 11 april 2013: Vogelbuurten om 20.00 uur in het WateringHUIS, Oude Maai 80 Lommel-Kolonie

Zaterdag 13 april 2013 Vlinderwerkgroep Hesperia

Zoektocht naar de eerste vlinders van het jaar in de Watering om 13.00 uur in het WateringHUIS

AANKONDIGINGEN: GEBORTEKAARTJES ✕ DOOPSUIKER ✕
UITNODIGINGEN: HUWELIJKEN ✕ GOUDEN BRUILOFTEN ✕
WIJ MAKEN ONTWERPEN VOOR ALLES WAT U TE VIERN HEEFT

**Ontwerpen die bij u passen!
Voor alle gelegenheden**

* 0493-449076 *

star
design

...laat uw aankondigingen schitteren!

SOOGEN IVO PARKETVLOEREN

Winnerstraat 76 3941 EKSEL

Openingsuren: zaterdag van 10 uur tot 17 uur
woensdag van 14 uur tot 18 uur
e-mail: ivo.soogen@skynet.be
www.soogen.be
GSM 0475/76 07 82 0495/57 23 34

Uit sympathie

Overpelt

Tel.: 011.80.90.30
011.80.01.40

PLOEM

OPTIEK, CONTACTLENS - EN GEHOORCENTRUM
DORPSTRAAT 44 • 3900 OVERPELT • TEL 011 64 13 78

Foto Rooijmans

De verrekijker specialist
voor Nederland en België

met een assortiment van meer dan 170 verschillende verrekijkers en observatietelescopen. Wij verkopen de topmerken: Leica, Swarovski en Zeiss.

Daarnaast zijn wij dealer van o.a. Bynolyt, Swift, Minolta, Nikon, Canon, Kowa, Minox, Steiner, etc...

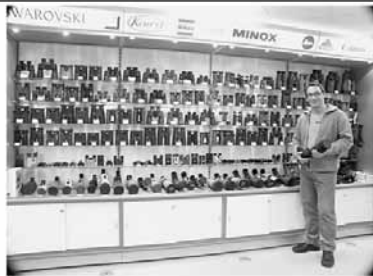

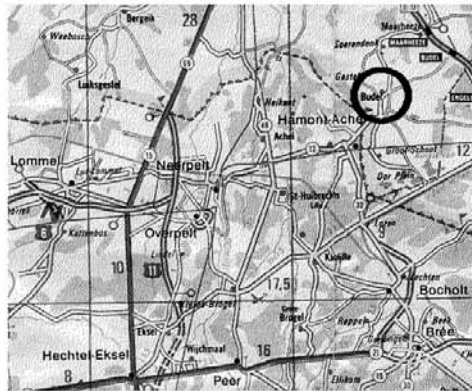
Foto Rooijmans

Markt 10 - 6021 CD - Budel
0495-494890
www.fotorooijmans.nl
h.rooijmans1@chello.nl

onze openingstijden:
maandag t/m donderdag
9.00-12.30 en 13.30-18.00

vrijdag
9.00-12.30 en 13.30-20.00

zaterdag
9.00-17.00

de 3 Zwaentjes

In de oudste taverne van Peer
lekker eten en gezellig drinken
binnen of in onze sfeervolle zomertuin

Steenweg op Wijchmaal 3 - 3990 Peer

Tel.: 011/63 20 05

Thijs bouw n.v.

Hamonterweg 84 3910 Neerpelt

Zaakvoerder: PAUL THIJS Tel.: (011)64 14 78 Fax (011)64 83 64

KWANTEN BOUWMATERIALEN

Bouw Punt Kwanten OVERPELT

GEVELSTENEN
DAKPANNEN
KLUNKERS
MIX BETON
ISOLATIE
DAKRAMEN
MARMER
ARDUIN
GRANET
ZAND & GRIND

44 Stuifzandstr (Industriepark) ... 3900-Overpelt

Tel.: 011 64 44 72
Fax: 011 66 13 09
E-mail: info@kwanten.com
URL: http://www.kwanten.com

VERHEYEN^{NV}

Garage - Tweedehandswagens

Lutlommel 147, 3920 Lommel

Tel.: 011/54 05 20
GSM 0475/24 98 62

DECKERS

PERMANENTE INTERIEUR-BEURS

Sellekaertsstraat 13 3900 Overpelt
Tel. 011/64.16.02 Fax. 011/66.30.45

e-mail: info@deckers.be
www.deckers.be

TAPIJTEN VAST TAPIJT VINYLvloeren LAMINAAT/PARKET TRAPLOPERS ENZ...

Uw feesttaart = onze specialiteit

LUTLOMMELE 10 LOMMEL Tel.: (011)54 40 28

Woensdag gesloten

Kerkstraat 24, 3990 PEER
Tel./Fax 011/63.39.54

SAMSONITE : REISBENODIGDHEDEN VAN DE BESTE KWALITEIT
DIDDL - O'NEILL - KIPLING - HEDGREN - BUREAUARTIKELN

Schilderwerken Gielkens Raf

SCHILDER- EN BEHANGWERKEN

5 Generaties vakmanschap

REYENSTRAAT 5
3900 OVERPELT

011/66-46-13

RAF.GIELKENS@HOTMAIL.COM

*Gedicht van Rob Van Mierlo,
gewezen dorpsdichter van Overpelt.*

Doe mij De Dommel maar !

Ik plonsde in de Amazone:
een hele schone beek,
machtig en groot.
Maar met veel agressieve beestjes
en die willen jou graag dood.

In een Afrikaanse stroom
zag een dik paard, lui en loom,
en met wijd gesperde bek
hoe ik peddelde als een gek.
Maar desondanks, en zonder stijl,
ging ik tenonder in de Nijl.

In een kleurige, lekke sloep
dobberde ik in een geel-bruine soep:
de Mekong, een indrukwekkende rivier
die de bron is van plezier
en werk en vis en elentriek
voor Chinezen die gymnastiek
bedrijven op de oevers.
Traag, zoals de Mekong vloeit.
Helaas, veel sneller vloei de poep
nadat ik gedronken had van die soep.

Ik heb het allemaal gezien
geroken en, helaas, geproefd.
Als je dat niet ervaren de,
wees niet bedroefd.
Want ik zeg U, ja voorwaar:
doe voor mij De Dommel maar !

Die stroomt rustig,
zonder misbaar
en zonder beestjes bovendien
van Peer, door Pelt, over de grens.
En dan, ik heb het niet gezien,
doet ze haar plicht,
stroomt ze, allicht,
naar zee. Zoals haar grote zussen:
Mekong, Amazone en de Nijl
die heel mooi en met veel stijl
mijn kl. kunnen kussen.

COPY CENTER BIEMANS B.V.B.A.

Vreyshoring 70 - 3920 Lommel

Tel. 011-54 37 42 Fax 011-55 54 39

info@biemans.be - www.biemans.be

KWALITEIT EN SERVICE

DIGITALE FULL COLOR & Z/W PRINTSERVICE
DIGITALE FOTOKOPIEEN A4/A3
PLANKOPIEEN, KLEURENKOPIEEN
SCHOOL EN KANTOORBENODIGDHEDEN
INBINDEN, PLASTIFICEREN, STEMPELS
GRAVEREN, PAPIERWAREN, WENSKAARTEN
FAXSERVICE

Jan Leroy bezit een interessant oud boekje met de eenvoudige maar duidelijke titel "Vogels". Het is uitgegeven bij Callewaert-De Meulenaere voor Davidsfonds in 1906 en de auteur is E.H.J. Iserbyt. Jan selecteert telkens voor Zonnedauw een boeiende tekst uit dit boekje. In vorige uitgaven was het onderwerp:

- "Stand-, trek- en zwerfvogels".
- "Nestbouw".
- "Nuttige en schadelijke vogels."
- "Vogels bij koude voederen"

In deze Zonnedauw:

- "Help ! Onze vogels verdwijnen."

De teksten worden in de oorspronkelijke oude spelling weergegeven.

HELP ! ONZE VOGELS VERDWIJNEN

Overall weerklinkt die noodkreet: de vogels verdwijnen! Hoe jammervol ! De natuur zonder vogels is eene kerk, zonder orgel. Luisterdet gij nooit naar den kleinen leeuwerik" die vóór het zonnegloren uit 't bedauwde gras oprijst en, met snellen wiekslag omhoog stijgt, om op wolkenhoogte, in zijne klinkende taal, 'als het ware de morgenbee voor' te bidden, waarop de benedengeblevene vogelkes zingend of neuriënd antwoorden. Bij 't sterven van een helderen : lentedag, in de blijde maand van Mei, op't oogenblik dat de vallende avond 't laatste zonnelaaien in 't Westen dooft, hoordet gij nooit met welbehagen het wondere lied, zoo verrukkend schoon en zoo orgelachtig weergalmend in de eenzame avondstijl, het lied van den meester aller zangers, den nachtegaal, die schijnt aangesteld te zijn om in aller vogelen naam den Heer te bedanken, omdat HIJ iederen dag den minsten hunner gedenkt. Waar zijn ze' henen, die vogelenscharen zoo vroolijk en, vol levenslust, die heuvels en dalen, bosschen en velden met hun veeltonig gezang vervulden, de snelgewiekte zwaluwen die babbelen de lucht doorkliefden, de vinken die sloegen in hof en gaard, de nooit vermoeide meesjes, de duim kleine ' koninkjes, honderden andere vogels die van.'s morgens, tot 's avonds niet zwijgen konden hoe gelukkig ZIJ waren, van te leven en vrij te Zijn! Dit alles vermindert, dit: alles verdwijnt, helaas!

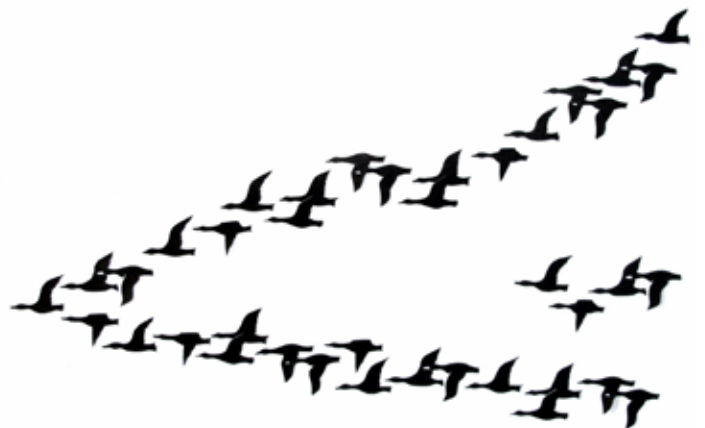
En de oorzaken van die beklagenswaardige verdwijning. Vraag het aan de straatbengels, die reeds de school ontvluchten en nog geen letters kunnen lezen, maar integendeel hoogst' ervaren zijn in 't vogelrooven en 't kransen maken van uitgeblazen eieren; wie weet of ze bij 't terugkeeren van hunne strooptochten niet zullen geprezen worden van moeder, die nuttiger werk zou verrichten, met zooveel oorvegen uit te delen als er voegeleieren aan den draad gespit zijn.

Voeg daarbij de vernieling door wapens en strikken te weeg gebracht. Sommige vrijsschutters meenen eene heldendaad gepleegd te hebben en gelijken niet slecht aan generaals, die zegevierend van den oorlog komen, wanneer zij een onnoozel roodborstje of een

ander schamel vogeltje uit de takken geschoten hebben. Verheven is hunne daad; heil! den weergaloozen schutter.

Maar, veel meer dan door 't schieten, wordt het kwaad gesticht door 't ongerijmde en onverbiddelijke vogel vangen ; jammer genoeg, die geesel woedt in alle landen. De vogels mogen nuttig zijn of niet, 't weze in weerwil der bestaande wetten, toch wordt geene genade geschonken. Alle vogels, die in den strik of onder 't net geraken, worden zonder uitzondering meegenomen, al wist men zeker, dat ze geen twee dagen in gevangenschap leven kunnen. Onlangs, hoorden wij een vanger er op boffen, dat hij, in min dan een jaar, meer dan 600 zangvogels in Zijne strikken kreeg. En zeggen, dat die man, gebouwd als een reus, met armen fel genoeg om boomen uit te rukken, durfde beweren, dat hij dit bedrijf uitoefenen moest om aan zijn brood te kunnen geraken.

't Is voornamelijk in de Zuiderlanden dat het vogelvangen tot dulle jachtwoede overgaat en overal lijdt men er door, aangezien het grootste getal der nuttige vogels trekvogels zijn. Aan Italië bijzonderlijk moet de schandprijis van't vogelvangen toegekend worden. Volgens Tschudi, worden aan het Lago maggiore ieder jaar ongeveer 60000 zangvogels gevangen; in den omtrek van Bergamo, Verona, Chiavenna en Brescia, vangt men er bij millioenen. Die schrijver bestatigt zulks met rouw in 't herte en roept treurig uit: « Daarom is Italië, het land van muziek en zang, doodarm geworden aan zangvogels. In sommige gewesten van Duitschland worden ontzaglijk vele zangvogels, als leeuwerikken, nachtegalen, roodborstjes en andere gevangen, om aan tafel opgedischt te worden. Hoe verkeerd en bijna misdadig! Dat men neerhofvogels en andere, zoo als patrijzen, sneppen, fazanten op tafel late verschijnen: 't is verstaanbaar; want, die vogels schijnen geschapen te zijn, om door's menschen maag verteerd te worden; maar, dat men ten minste de zoetgevooisde zangvogelkes met vrede en in vrijheid late, zij, die aan niets en niemand kwaad doen, die de natuur verlevendigen en verlustigen, die de sterkste en getrouwste bondgenooten zijn van tuin- en landman, in den lastigen en altijd hernemenden strijd, tegen 't dreigende en zwellende leger van 't krioelend ongedierte, dat de gewassen verdelgt; ten anderen, wat valt er al veel te knagen aan zulke schamele vogelkes.

Was het nu 25 of 35 jaar geleden?

Beste leden van Natuurpunt. Gedurende meer dan 55 jaar bestaat onze vereniging en al meer dan 45 jaar wordt er aan verslaggeving gedaan. Eerst waren dit losse blaadjes en vanaf januari 1969 verscheen er een driemaandelijks bulletin van De Wielewaal jeugdafdeling gewest Noord-Limburg dat "WJA-nieuws" heette.

Het was het contactblad van de Wielewaal jeugdafdelingen Lommel-Centrum, Lommel-Kolonie, Overpelt-Centrum en Overpelt-Lindel. Bemerkt de splitsing in de dorpen.

Het algemeen secretariaat was in handen van Mertens Albert, voor afdeling financiën zorgde Luyks Maria en Geuens Maria zorgde voor de afdeling documentatie en propaganda.

Op het einde van 1971 waren er al 8 plaatselijke jeugd-afdelingen (we groeiden aan met de afdelingen Eksel, Achel, Hamont en Hechtel) en de oplage van het tijdschrift lag al op 350 exemplaren! En dit voor een Wielewaal JEUGDAfdeling! wat een verschil met de jeugd van tegen... enfin, we kijken af;

Nog een klein detail. In de maand januari, februari en maart 1972 werden er 22 activiteiten georganiseerd waar massaal veel wielewaaljongeren en volwassenen op af kwamen!

Vanaf het eerste trimester 1973 heette ons contactblad "WJ- nieuws". Dit was het driemaandelijks tijdschrift van Natuur 2000, Wielewaaljongeren gewest Noord-Limburg en van De Wielewaal afdeling Lommel (de volwassenen). Oplage 650 exemplaren.

In 1974 verscheen ons tijdschrift onder de naam "Zonnedaaw". Onze secretarissen waren Eugène Wellens (Wielewaal afdeling) en Albert Mertens (Wielewaaljongeren).

Hier wil ik toch een paar fragmenten van het verslag van de dia-avond van 1 december 1973 aan jullie doorgeven.

"Ondanks het zeer slechte weder, de overvloedige sneeuwval en de uiterst gladde wegen stroomden 54 WJ-leden en WA-leden samen in de zaal van 't Pelterke te Overpelt.

Sommige wielewaaljongeren kwamen zelfs met de fiets uit Lommel-

Kolonie, Lommel-Centrum en zelfs uit Bergeyk.... Vooreerst voerde Willy Vanhelden en Frans Roosen ons met hun "defekte" geit mee naar ARGONNE in Frankrijk.

We genoten mee van hun mislukte visvangsten op de vijvers van Belval. We zagen hen als para's bij hun klimpartijen naar de horsten van de wouwen of buizerden.

Daarna fietsen we met Jos van Roey, Herman Poorters, J-Pierre Jacobs en Albert Jansen naar Durbuy. We mochten meeproeven van hun overlevingsratsoen (14 dagen soep en pudding).

Jos en Albert zorgden voor een pittige kommentaar en de "wolkonijn" spaarde zichzelf en de vakantiegenoten niet. Een bepaald lokaal Ardeens "florastuk" genoot bijzonder veel interesse!! ...

Als laatste trokken we met Albert Geuens naar Neusiedlersee. De Keizerarenden namen we er waar. De mooie dia's van de ooievaar, lepelaars, zilverreigers, kluten, roodpootvalk, herten en hamsters zullen ons echter lang bijblijven."

Je ziet; dat waren nog eens tijden! Vanaf dit jaar ga ik in elke Zonnedaaw een interessant verslagje opgraven van vervlogen tijden.

Tips of voorstellen zijn altijd welkom.

Marc GEUENS

colofon

NATUURPUNT NOORD-LIMBURG

DOELSTELLINGEN:

- Stimuleren tot natuurbeleving en natuurstudie door vorming en natuur- en milieu-educatie (natuuruitstappen, voordrachten, dia-voorstellingen, cursussen, natuurreizen, onderzoek en inventarisatie van dier- en plantensoorten).
- Aandacht voor landschapszorg en milieubeleid.
- Actieve inzet voor natuurbehoud door het beheren, aankopen en uitbouwen van natuurreservaten in Noord-Limburg:
 - de Vloeiweiden in de Watering in Lommel-Kolonie,
 - de Lommelse heidegebieden: de Riebos, de Blekerheide, de Heuvelse heide en de Kattenbosserheide,
 - dendrologisch Wielewaalpark "Den Tip" in Lommel-Kerkhoven,
 - het Plat in Overpelt
 - de Dommelvallei in Hechtel-Eksel, Peer en Overpelt
 - de Veewei in Hechtel-Eksel.

LIDMAATSCHAP NATUURPUNT: 24 euro per gezin per kalenderjaar.

Je kan je lidgeld betalen hetzij via domiciliëring, hetzij via jaarlijkse overschrijving.

Domiciliëring: Elk jaar wordt je lidgeld automatisch afgehouden van je rekening. Indien je dit wenst en nog niet gebeurd is, dan kan je op twee manieren een domiciliëring aanvragen: via de website of via de telefoon of e-mail.

Via de website

Je bent al geregistreerd op de Natuurpuntwebsite. Log in en vul het online formulier in. Print het formulier uit en zet er met balpen een handtekening onder. Stuur het vervolgens naar Natuurpunt – ledenadministratie, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen. De inning van je lidgeld volgt dan automatisch. Een overschrijving is dus niet meer nodig!

Je bent nog niet geregistreerd op de website

Je kan op de website een pdf-formulier downloaden of je kan van de gelegenheid gebruik maken om je te registreren op 'Mijn Natuurpunt' en het online formulier in te vullen. Print het formulier uit en zet er met balpen een handtekening onder. Stuur het vervolgens naar Natuurpunt – ledenadministratie, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen.

De inning van je lidgeld volgt dan automatisch. Een overschrijving is dus niet meer nodig.

Via de telefoon of e-mail

Bel naar 015-29 72 20 of mail naar info@natuurpunt.be. Zeg dat je lid wil worden via domiciliëring en geef je naam en adres door. Je ontvangt dan een foldertje met een domiciliëringformulier.

Overschrijving

Ben je tegen domiciliëring, dan kan je jaarlijks een overschrijving doen.

Schrijf 24 euro over op rekening 230-0044233-21 van Natuurpunt, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen, met vermelding "lidgeld Natuurpunt Noord-Limburg". (IBAN: BE17 2300 0442 3321, BIC: GEBABEBB). U ontvangt per jaar vier keer het nationaal tijdschrift "NATUUR.BLAD" en daarenboven vier keer ons afdelings-

blad "ZONNEDAUF".

ABONNEMENTEN tijdschriften:

Als lid van Natuurpunt Noord-Limburg ontvangt u per jaar vier keer het nationaal tijdschrift "NATUUR.BLAD" en daarenboven vier keer ons afdelingsblad "ZONNEDAUF".

Ieder lid van NATUURPUNT kan zich **facultatief** abonneren op:

- "NATUUR.FOCUS", het natuurhistorisch tijdschrift dat vier keer per jaar verschijnt voor 8,5 euro,
- "NATUUR.ORIOLUS", het vogeltijdschrift voor Vlaanderen dat ook vier keer per jaar verschijnt voor 8,5 euro.

Wie zich abonneert op NATUUR.FOCUS en ook op NATUUR.ORIOLUS betaalt 14,5 euro (in plaats van 2 x 8,5 euro).

ZONNEDAUF:

Dit is het driemaandelijks contactblad uitgegeven door NATUURPUNT Afdeling Noord-Limburg (Lommel en Overpelt).

Leden van andere afdelingen, die tevens ons ledenblad "ZONNEDAUF" wensen te ontvangen, betalen 7,5 euro, over te schrijven op rek. nr.: 456-1122981-39 (IBAN: BE13 4561 1229 8139) t.n.v. Natuurpunt Noord-Limburg.

Redactie:

Paul Verheyen, Kleinmolenstraat 8, 3910 Neerpelt
tel.: 011 640222 e-mail: pool.verheyen@skynet.be

Lay-out: st*rdesign

Drukker: copycenter Biemans, Lommel

Met dank: Aan iedereen die deze uitgave van ZONNEDAUF tot stand heeft helpen komen. Natuurpunt Noord-Limburg dankt tevens allen die met hun financiële bijdrage in ruil voor publiciteit de uitgave van ons ledenblad ZONNEDAUF ondersteunen.

Oplage 625 ex.

Foto Jos Winters

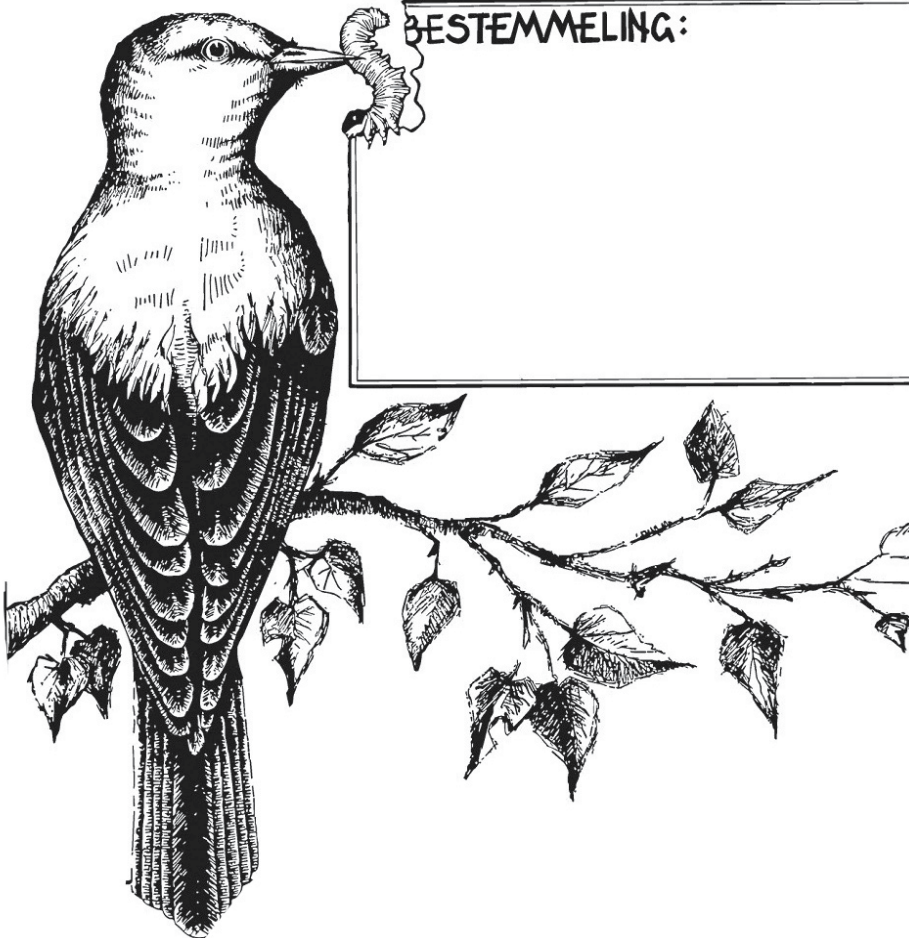

België - Belgique
P.B.
3900 OVERPELT
12/2678

P808288

Natuurpunt, Vereniging voor natuur en landschap in Vlaanderen

Ledenadministratie: Leon Plessers - Pater Vanduffelstraat 5 bus 2 - 3900 Overpelt - 0472883814
V.U. Paul Verheyen - Kleinmolenstraat 8 - 3910 Neerpelt - 011640222

BESTEMMING:

WWW.NATUURPUNT-NOORDLIMBURG.BE